

La maleficència de les benzodiazepines

» Autors

Federico Javier Hernández Chafes¹, Cristina Alcaraz Gómez¹, Rosi Caño Villar², Francisco López Ribera²

1 CAP Verdaguer, Sant Joan Despí

2 CAP Sant Rafael- Barcelona

» Corrector

Sebastià Juncosa Font

» Correspondència

Federico Javier Hernández Chafes

Dirección electrónica: federicohernandez@gencat.cat

Publicat: 1 de desembre de 2009

<http://pub.bsalut.net/butlleti/vol27/iss4/4/>

Aquest es un article Open Access distribuït segons llicència de Creative Commons
(<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/>)

Revisava allò publicat sobre la Hidroxicina, el seu poder ansiolític ¹⁻² i hipnòtic ³ i la seva nul·la capacitat addictiva. Pensava haver trobat la solució a la prescripció excessiva de Benzodiazepines en el mitjà on treballa ⁴. I llavors, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya va publicar la seva actualització de l'insomni ⁵. Recomanaven la higiene del son com a tractament d'elecció, i de necessitar fàrmacs les Benzodiazepines eren els millors avaluats, això sí, tractaments menors de sis setmanes per evitar addiccions. Desconcertat per l'omissió de la Hidroxicina en la revisió, pel secundarisme al qual quedaven relegats els altres hipnòtics no benzodiazepínicos i per l'escàs valor atorgat a la maleficència de les benzodiazepines (tolerància i dependència salvades al recomanar tractaments curts) decidí posar fre a la meua investigació i reflexionar un temps.

Vaig assistir al VI Congrés d'Atenció Primària i Salut Mental de Catalunya. Em va sorprendre gratament l'interès de la organització per conscienciar-nos de la necessitat de reduir la prescripció de psicofàrmacs, que ens esforcem per no medicalitzar la vida (tractar la malaltia) i de l'auge cada cop més gran de la "Prevenició Quaternària".

Després el congrés va decidir analitzar de nou la revisió de l'insomni considerant aquesta vegada les inquietuds percebudes en l'esmentat esdeveniment i les meves investigacions sobre la Hidroxicina com a fàrmac sedant. Multitud de dubtes van assaltar la meua ment:

Fàrmacs addictius com a drogues millor avaluades? On queda la prevenició quaternària i la no maleficència? Sis setmanes màxim de tractament? Segons la revisió un 10-15% de pacients continuaven prenent Benzodiazepines a l'any d'haver-les iniciat. Seguirien amb la mateixa dosi? Quants tractaments nous s'hauria iniciat durant aquest temps? Què passa amb els pacients tractats sense una correcta indicació? Realment han de ser les Benzodiazepines els fàrmacs d'elecció per tractar l'insomni?

El que sí que són les Benzodiazepines són fàrmacs als que els professionals sanitaris hem perdut el respecte i fàrmacs que tot comercial malvat desitjaria, ja que aconseguixen un efecte beneficiós immediat, generant tolerància amb l'ús i creen dependència. Quina altra cosa hi ha millor per vendre que crear addictes?

En Atenció Primària crec que les Benzodiazepines com a drogues maleficients haurien de ser destronades, crec que hauríem de respectar-les més i prescriure-les menys per acabar amb aquesta objectivada pandèmia, i crec que fàrmacs com la Hidroxicina, malgrat les seves limitacions, haurien d'ocupar llocs més destacats en el tractament de l'insomni i l'ansietat per evitar continuar contribuint a la generació de nous addictes.

BIBLIOGRAFIA

1. Ferreri M, Hantouche EG. Recent clinical trials of hydroxyzine in generalized anxiety disorder. Acta Psychiatr Scand Suppl. 1998;393:102-8. Review.
2. Llorca PM, Spadone C, Sol O, Danniau A, Bougerol T, Corruble E, Faruch M, Macher JP, Sermet E, Servant D. Efficacy and safety of hydroxyzine in the treatment of generalized anxiety disorder: a 3-month double-blind study. J Clin Psychiatry. 2002 Nov;63(11):1020-7.
3. Brown CR, Shroff PF, Forrest WH Jr. The oral hypnotic bioassay of hydroxyzine and pentobarbital for nighttime sedation. J Clin Pharmacol. 1974 Apr;14(4):210-4.
4. Hernández chafes FJ, Gómez de la Cruz E, Ortiz Navarrete S, Bergua Escolano MI, Pallarés Ejarque C, Marco Carmona E. Comunicació oral: ¿Qui sóc i cap a on he d'anar? VI Congrés d'Atenció Primària i Salut Mental. Camfic. 2009 maig.
5. Llop Rius R, Clusa Gironella, D. Tractament farmacològic de l'insomni. Butlletí d'informació terapèutica del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. 2009 febrer; 21(2): 7-11.